

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВА РОБОТА З ДІТЬМИ З
ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ**

Рівень вищої освіти - другий (магістерський)

Освітня програма «Спеціальна освіта (Логопедія)»

Спеціальність
016 Спеціальна освіта

Спеціалізація
016.01 Логопедія

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Корекційно-розвиткова робота з дітьми з тяжкими порушеннями мовлення
Викладач (-і)	Марченко Інна Сергіївна
Контактний телефон викладача	+380687372044
E-mail викладача	inna.marchenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити ЄКТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні та групові консультації
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є процес оволодіння дітьми рідною мовою як засобом спілкування в умовах цілеспрямованого корекційно-розвивального навчання.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є : формування у студентів глибокого розуміння лінгводидактичних і психофізіологічних основ навчання рідного мовлення, озброєння їх спеціальними засобами, методами та прийомами корекційно-розвивальної роботи з дітьми з ТПМ.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Інтегральна компетентність:</u> Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти. <u>Загальні компетентності:</u> ЗК-1.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК-3. Здатність працювати в команді. ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. <u>Фахові компетентності:</u> СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (в логопедії). СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.	

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

Результати навчання

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 15. Ефективно взаємодіяти з органами управління та громадськими організаціями;

налагоджувати професійну комунікацію із закладами освіти; здійснювати міжвідомчу взаємодію.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
практичні/ лабораторні	2 18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий

2	016 Спеціаль на освіта	1	вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Завдання, зміст, форми, засоби, методи та прийоми розвитку мовлення дітей із тяжкими порушеннями мовлення	2	2 пр.	10
Тема 2. Спеціальна методика розвитку словника	2	4 лаб.	17
Тема 3. Спеціальна методика формування граматичної будови мови	2	4 лаб.	22
Тема 4. Звукова культура мовлення та підготовка до навчання грамоти	2	4 лаб.	22
Тема 5. Спеціальні методики розвитку зв'язного мовлення.	2	6 лаб.	17
ЗАГ.:	10	20	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті Ознайомитися з положенням та документами можна за адресою: https://efund.pnu.edu.ua Вид контролю: екзамен підсумкова оцінка 50 б. (за роботу на практичних заняттях - 15 балів, письмові завдання – 10 б., тестові завдання -15 б., презентація за темою – 10 б.) К/е 50 б. Разом 100 б.		
Вимоги до письмових робіт	Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua Письмові завдання з 2-х питань. <i>(для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії)</i> <i>електронний варіант</i>		
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для		

	самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 50 б.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, створення презентації за однією з обраних тем програми дисципліни..

Підсумковий контроль	форму контролю: екзамен; форму здачі: письмова, тестові завдання на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи

Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua>,

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)
- Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.)

Ознайомитися з положеннями можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)

Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://efund.pnu.edu.ua>

Невідповідна поведінка під час заняття

Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти»

Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://efund.pnu.edu.ua>

Додаткові бали

Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта

Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.

Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в

Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)»

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

<https://efund.pnu.edu.ua>

8. Рекомендована література

1. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник за ред. А.М. Богуш. Вид. 2-ге, доповнене. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с. <http://194.44.152.155/elib/local/sk727623.pdf>
2. Богуш А., Маліновська Н. Методика розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей раннього і дошкільного віку. Підручник. Київ : Слово, 2022. 344 с.
3. Марченко І. С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників). Начальний посібник. К.: ВД «Слово» 2019. 312 с.
4. Рібцун Ю. В. Програми з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення. К. 2015. 64 с.
5. Савченко М. А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей. Тернопіль: Навчальна книга. 2014. 160 с.
6. Соботович Є. Ф. Вибрані праці з логопедії. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2015. 308 с.
7. Тищенко В. В. Формування слухового контролю в мовленнєвій діяльності старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та психологія : збірник наукових праць. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2015. № 29. С. 112-118.
8. Чередніченко Н. В., Горбачова Д. М. Формування фонетико-графічної грамотності у молодших школярів із порушенням мовленнєвого розвитку в умовах корекційного навчання. Навчально-методичний посібник. К. 2016. 211с.
9. Швалюк Т. М. Формування навичок побудови простого поширеного речення у дітей старшого дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення Науково-методичний журнал «Логопедія». № 5. 2015. С. 84-93.

Викладач:

Марченко І. С., доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти